



Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

Titulus IIX [i.e. VIII]. Dignitates.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

TITULUS VIII. DIGNITATES.

§. I.

*Varia, fugaces.**Ex Veteri, & Novo.*

Viditq; in somnis scalam. Gen. 28. 12. Scala est hujus Mundi inconstantia; in qua alii è summo deiciuntur in imum, alii ex imo evehuntur ad summum; idque ad DEI nutum, & voluntatem; qui scalæ huic incumbens eam dirigit. Philo lib. de somniis.

Hæc est interpretatio somni. Genes. 40. 12. Vidit hic pincerna symbolicè per somnium suum statum, puta pincernatum restitui; ut hoc ipsi significaret DEUS, dignitates, vitam, resque humanas, tantum esse somnium. Cornelius hic.

Ite, & ponite pedes super colla regum istorum. Jos. 10. 24. Nuntiatum est Josue, quodd inventi essent quinque Reges latentes in spelunca: hos Josue iussit proferri de tenebris in lucem, & calcari. Abulensis: Fecit Josue, ut reges illi extenderentur in plano, & principes ponerent pedes super colla transeuntes, & proculcantes eos, velut lutum. Et cur modo pede premuntur capita, quæ pretiosa antè ornare diademata? quia de tenebris ad lucem adducti. Naxera hic §. 48. & addit: quidquid uti eximium stupemus, si de tenebris proferamus ad lucem, calcabile reperiemus.

Vidi impium superexaltatum & transivi, & ecce non erat. Ps. 36. 35. Quò transivit David, ut tam citò evanesceret pompa? transivit mente ad contemplandam Dei gloriam; Elias Eremita orat. 3. Nazianz. ait: quid illud est, quod transit iustus, ut ista cesset elatio? Cùm videmus extolli impios, & in nimiam superbiam crescere; transeamus & nos mente, & intellectu, ab iis, quæ videntur, & temporalia sunt; & transferamus intellectum nostrum ad cœlestia, & æterna; & tunc omnis Mundialis altitudo corruit tanquam nihilum. Sylveira in Act. cap. 1. q. 8.

Faciamus hic tria tabernacula. Luc. 9. 33. Cur non de domo extruenda, sed tabernaculo, cogitat Petrus? fortè ut significet; non diurnam regni, & dignitatum, felicitatem esse; tentoria, non domicilia, delineavit. Tabernaculum itinerantium diverforium est, opportunum felicitati, in qua non diu subsistitur. Oliva l. 13. Strom. hic.

Facta est nubes. Luc. 9. 34. En quò felicitas recidat! en quomodo apparatus ille Majestatis evanuit! en, ut sol genarum vertatur in nubem! Ità ut plurimum solennitas potentia nubilo excipietur; & fortuna agnatum secum trahit nimbium lacrymarum. Soli succedunt nubes; splendor umbrâ funestatur; rutilantia indumenta tandem inumbrantur. Oliva l. 13. Strom. hic.

Si autem, quod hodie in agro &c. Luc. 12. 28. Quod antè lilium dixerat, nunc, mutato splendore vocabuli, scœnum vocat: ut nostri temporis Salomones, qui se lilia jactant, scœnum se esse intelligant. Nam lilium vix quidem comparari Salomon, Salomonesque, possunt. Cùm omni gloria sua lilium non potest non esse scœnum; cujus pompam omnem sapienter Christus vestem dixit: ut dicas, non innatam nobis esse felicitatem, sed additam, eam quandoq; deposituris. Lilium es, noli esse securus. Lilium quoq; computatur in scœno; quod hodie nives candore exaquat, cras igni immittitur. Id. hic.

Nubes sine aqua, quæ à ventis circumferuntur. Judæv. 12. Dicit potest, esse nubes sine aqua, quæ à ventis circumferuntur. Nubes fit ex vapore à terra, calores virtute excitato: quæ ita in aère extenditur, ut cœlum contegat; & vix aliud, præter eam, videatur. Sed nunquam in eodem loco manet, & huc, illuc, à ventis circumfertur; & tandem paulatim consumitur. En Symbolum humanarum dignitatum! videre enim est, aliquos è terræ pulvere, humani favoris vi, ad tantam dignitatem elevatos, ut cætera omnia occultare, & obcurare, videantur; sed nunquam in eodem statu quiescunt: nam invidiam, inimiticitiam, & aliis molestiis, agitati, inquieti vagantur; & tandem ad terram, ex qua excitati sunt, miseri revertuntur. Diez. de Incarn. Dom. Conc. 3.

Leo XI. Pontifex, Florentinus ex familia Medicea, in insignibus geitabat rosam, cum hoc Lem. sic floruit. Verus sibi fuit vates: nam paucis diebus in Pontificatus culmine stetit, & floruit instar rosæ. Cornelius in Sap. c. 2.

§. II.

Dignitates in morte vilescunt.

Nox nocti indicat scientiam. Ps. 118. 3. Nox est, quæ in umbra mortis sedentes homines omnis boni scientiam revelare contendit. Nocturnis in tenebris terrena omnia, quantumvis splendida, horrent tenebrosâ induta caligine. Nihil oculis gratum, nihil regia palatia discrepantia sepulchris; & ferale luci, & delictosi horti, confunduntur. Unum cœlum splendet, totumque luminibus distinctum oculos complet humanos, complendo allicit, & alliciendo delectat. Bæza l. 3. c. 4. §. 5.

Inclinato capite. Jo. 19. 30. Titulus Crucis, hostibus Christi, ejus gloriae invidentibus, invisus. Quò Dominus, ut splendidum titulum etiam in morte, se despiciere ostendat, caput inclinavit: quasi ipsum à regio titulo averteret. Vides lilium excelsum languidò capite? Incerto Authore.

Leo XI. Pontifex, cùm 27. sui Pontificatus die, gradu, & vitâ, decederet; Confessario magnò animi sensu dixit: quam fatius mihi modò foret, si Monasterii potius, quam

quàm cœli claves, tenuiffem. Cornelius in Ecclæ c. 1.

Hadrianus sextus hic fitus est; qui nihil sibi infelicitus in vita, quàm quòd imperàrat, duxit. Platina in vitis Pontificum.

Cardinalis Alexandrinus Pij V. nepos jam moriturus: quàm, inquit, optarem in hac hora, totam vitam meam in religione mea transegiſſe (Dominicanus erat) sanè jam mallem me totà vità ſerviſſe coco Monasterii mei, quàm Cardinalem egiſſe. Paulus III. Pont. animam agens: mallem, inquit, me ſubiſſe coco familiæ Capucinatorum, quàm hanc DEO proximam, ſex, & decem annorum curricula dignitatem ſuſtinuiſſe. Cornelius in Apoc. cap. 3.

Carolus Sicilia Rex moriens: ò vanas hominum cogitationes! quid mihi jam regnum prodeſt? Quàm præſtaret jam, pauperem fuiſſe, quàm regem. Cornelius in c. 50. Gen.

Cornelii Muſii in Hollandia Martyris carmen:

*Vive ut vis; ſed cum egrotabis,
Juſtis lacrymis damnabis
Omnes Mundi infulas.
Et cum morti propinquabis;
Tunc, ſeſero, pro vocabis
Ad beatas cellulas.
O beata ſolitudo!
O ſola beatitudo!
Piis ſeſſiculis!*

§. III.

*Dignitates in vitis ſpretæ, & ſper-
nendæ.*

Ex Veteri.

AD prædam, ſiſt mi, aſcendiſti, requiſcens acubasti ut leo, & quaſi leona. Quis ſuſcitabit eum? Gen. 49. 9. Ubi fermo eſt, juxta Patres, de Chriſto Domino; qui aſcendit, ſeu cucurrit, ad prædam: ut ſcilicet homines eriperet à devorantis ore leonis. Quis ſuſcitabit eum? niſi DEUS Pater, ut explicat S. Greg. l. 11. moral. c. 28. Galat. 1. 1. *quem DEUS ſuſcitavit à mortuis.* Cum ad generis humani redemptionem veniret, dicitur, quòd ipſe aſcenderit, & cucurrerit; ad gloriam autem corporis, quòd Pater excitavit eum: quia ad ea, quæ charitatis erant, Chriſtus D. prævolabat; ad ea verò, quæ dignitatem, majeltatemque præſerebant, ita erat humilis; ut dicatur, quòd Pater ſuſcitaverit eum. S. Greg. 1. p. paſſ. c. 3. ad Jo. 6. 15. rex fieri noluit Chriſtus; ad Crucis patibulum ſponte pervenit. Oblatam gloriam culminis fugit; pœnam probroſæ mortis appetit: ut membra ejus diſcerent; favores Mundi fugere, terrores minimè timere. Sylveira in Luc. 1.

Tolle Joſue, filium Num, virum, in quo eſt ſpiritu. Num. 27. 18. Ità dixit DEUS Moyſi, cum poſtularat à Domino populo Præſectum. Cur uſus hœc verbò *tolle*, & non *assume*?

Polyanthe. Sacr. Tom. I.

quia vocabulò tollendi aliquem, ſignificatur eum ad necem deduci. Gen. 22. 2. *Tolle Filium tuum unigenitum.* Jo. 19. 15. *tolle, tolle, crucifige eum.* Abulenſ. tolle Joſue; ſignificat quandam deductionem non voluntariam, ſcilicet ad necem. Eſcobar. t. 3. colloq. Chr. ſeſt. 2. obf. 1.

Adonias elevabatur dicens: ego regnabo. Fecitq; ſibi curru, & equites. 3. Reg. 1. 5. Aliter Joſeph Gen. 41. 43. *fecitq; eum aſcendere ſuper curru ſuum ſecundum.* Adonias ſibi ipſe parat, ineptus regno præripit honores; Joſeph quaſi vi illatà intruditur. Sylveira in Luc. 10. q. 5.

Veni de Libano Sponſa mea; Soror mea veni; veni coronaberis. Cant. 4. 8. Virgo ſapiens à DEO vocata ad regnum ſemel, iterum, ac tertio; cunctatur, in dubio eſt, timet. Gilbertus l. 29. vide, ſi non moroſè de Libano egreditur, quæ toties vocatur. Sed quid timet vocata ad ſedem regiam? Gilbertus iterum: optanda quidem lucra; ſed metuendus eſt lapſus. Velloſo in Judith 1. v. 4.

Ex Novo.

Oſtendit ei omnia regna Mundi. Matth. 4. 8. Hieron. & Cajetanus, ajunt, in omnibus tentationibus voluiſſe diabolum inveſtigare, num Filius Dei eſſet? Author Imp. op. hom. 5. oſtendam illi omnia regna Mundi, ait Lucifer: ſi concupierit ea, ſcio, quia homo eſt; ſi autem contempſerit, ſcio, quia Filius Dei eſt. Eſcobar. t. 2. perſec. Chr. l. 3. obf. 1.

Transfiguratus eſt ante eos. Matth. 17. 2. Cur ſeipſe non transfiguravit? S. Anton. Ulyſſ. l. 2. D. 2. Quadr. in hoc notatur humilitas. *Sed ipſe Saſhanas transfiguravit ſe in Angelum lucis.* 2. Corinth. 11. 14. *Aſſumptus eſt in cælum.* Marci 16. 19. non ait, aſſumpſit ſe; cum tamen propria virtute aſcenderit. Gloria ipſum quaſiſit, non ille gloriam. Sylveira hic q. 7.

Cogitabat, qualis iſta eſſet ſalutatio. Luc. 1. 29. Cur Virgo tam feſtinanter tendit ad Eliſabeth? cum cogitabunda fuerit ad reſpondendum Angelo? Et iterum quaerit: quomodo fiet iſtud? Vide divinum ingenium; ad honores, ad dignitates acceptandas, cunctatur; ad opera verò humilitatis velociffimè prævolat. Sylveira hic q. 7.

Deſignavit & alios &c. Luc. 10. 1. Cur ex his Diſcipulis nullus ſe offert, ſed omnes deſignantur à Domino? Magni animi, & præclari facinoris, videbatur, ſi quis ſe Domino offerret ad prædicationis munus; tamen nullus ex iis id feciſſe legitur: quia talis dignitas erat præcellens, & honorifica. Hebr. 5. 4. *nec quiſquam ſumit ſibi honorem; ſed qui vocatur à Deo ſanquam Aaron.* Sylveira hic q. 5.

Fugit in montem ipſe ſolus. Jo. 6. 15. Fugere docet honores, & gubernacula. Eſcob. t. 1. mirac. Chr. hic. obf. 6.

M m m 2

§. IV.

§. IV.

Dignitates obnoxie ruinae, & depressioni.

Steserunt aqua descendentes in loco uno, & ad instar montis intumescens; Jos. 3. 16. Per maris rubri profunda populus non properavit. *Erat enim aqua quasi murus à dextra eorum, & lava.* Ex. 14. 22. Discrimen: marini fluctus in muros surgunt totâ nocte; at Jordanis repente superbos in montes exurgit: sciunt enim repentinum culmen celerime inclinare in ruinam. Mare, ait Lipomanus; DEus primò divisit, deinde arefecit. Naxera hic §. 23. & subjungit: male firmata est repentina altitudo, & gradibus non adepta felicitas.

Tulitq. unum lapidem. 1. Reg. 17. 49. In caput Goliath lapis dejectus est: semper enim adversa manus altioribus paravit insidias. Vel ingenti clypeò membra protegere gigas non potuit; quia grande corpus se vulnere objecit. Ne lapidis fructaretur ictus, superba moles in causa fuit. Seneca de tranquill. vit. c. 8. habiliora sunt corpora pusilla, quæ in arma sua contrahi possunt, quàm quæ superfunduntur, & undique magnitudo sua vulneribus objecit. Rota, quò altius effert, deprimit citius. Facilius labiles aquæ calcantur, quàm dignitatum vertices gradu figantur. Id. in Jos. 12. §. 9. Percussit Philisthæum in fronte, & infixus est lapis in fronte ejus. In tam procer corpore solum caput plagam admisit. Illi parti, quæ aliis eminebat, ictus funestus contigit; & quia altior, ictui patentior. Idem in Jos. 8. §. 32.

Magna arbor. & proceritas ejus contingens caelum. succidite arborem &c. Dan. 4. 8. 11. Unde advertit, ô vigil! arborem tam pulchram subjacere ruinae? Richard à S. Vict. l. 2. de erud. inter. h. p. 2. c. 14. hæc fortassis succissionis causa extitit, quòd ejus altitudo nimia fuit; & hoc ei extitit causa ruinae. Escobar t. 6. parab. Chr. Obs. 1. Excella periculosius stant; & citius corruunt, quæ sublimia sunt. S. Hieron. hic.

Statuit eum super pinnaculum templi. Matth. 4. 5. E celsis locis, dignitatibus, vult præcipitare. S. Isidorus l. de summo bono c. 51. quanto quisque in superiori constitutus est loco, tanto in majori versatur periculo. Barradius D. 2. Quadr. hic.

Ceciderunt in faciem suam. & timuerunt valde. Matth. 17. 6. Cum audita est vox: *hic est filius meus dilectus &c.* Euthymius: atqui prius in Jordane facta est vox hujusmodi, & nullus quicquam tale passus est. Est discrimen loci: Thabor altus locus; duxit illos in montem excelsum: In loco plano erant, inquit Euthym. ad Jordanem. Did. Niss. vit. Abrah. l. 4. c. 1.

§. V.

Dignitates periculosa, metuenda.

Es civitas hæc juxta, ad quam possum fugere, parva; & salvabor in ea Gen. 19. 20. Timet Loth alta; parva securitati eligit.

Sæpe fastigium infelicitatis mater. Naxera in Jos. 1. §. 54.

Accingere gladiò tuò super femur tuum potentissime. Pl. 44. 4. Si potentissimus, ad quid gladius? Imò, quia potentissimus, gladiò accingatur: tunc enim plures in eum coronabuntur. Id. ib.

Duabus velabant faciem ejus, & duabus velabant pedes ejus, & duabus volabant. II. 6. 2. Cur sex alas non adhibent, ut ad altiora felicius dirigant motum? cur non quatuor saltem alas explicant, ut pernicius ad felicitatis apicem evolent? ut nos doceant, quàm periculosa sint culmina: sic alas disponunt, ut quatuor quasi quibusdam vinculis Domino alligentur, quò tutè duarum volatu efferantur. Alis caput, pedesque, ambiunt; initium, & finem respicientes, Id. in Jos. 14. §. 37.

Hæc omnia tibi dabo &c. Matth. 4. 9. Quàm periculosam sublimitatem obulerit, patet ex responso: *vade sat. v. 2.* id est, advertar, hostis. Non sic eum vocat lapidibus oblati, non in pinnaculo templi; sed cum ei regnum obtulit. Etcobar t. 5. proph. Chr. obs. 5.

Nolite timere pusillus græ: quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. Luc. 12. 32. Mirum timore percelli, non tangi ambitione pusillos. Timet etiam, dum meretur, humilitas, quod aliis novit causam exitisse ruinae. Verum si Apostolos, uti oves in medio luporum missos, pavidos non fuerat expertus, ad regni consortium vocatos veretur timidos? Chrysol. f. 23. promissionem regni sine timore servilis statûs audire non sufficit: quia qui libertate vix dignus est, capere non valet infulas principatus. Dominus ergo servorum mentes tali voce confirmat, nè eos repentinus regni promissi profrenat auditis. Regnum velle servum, crimen est; audire periculum; temeritas non timere. Ità ille. Temeritas est, non timere, si heri servus, hodie ascendat culmen regni: Naxera in Jos. 4. §. 23.

Mulier amicta file. fugit in solitudinem. Apoc. 12. 1. 6. Cur caelum deserens ad solitudinem fugit? in solitudine nihil excelsum, non sole micat; ibi tutior. Id. in Jos. 1. §. 54.

Quid est potestas culminis? nisi tempestas mentis: in qua cogitationum procellis semper navis cordis quatitur, hæc, illicque incessanter impellitur; ut per repentinis excessus oris, & operis, quasi per obviantia saxa frangatur. S. Greg. l. cur. pastor. p. 1. c. 9.

§. VI.

Dignitates noxia.

ET in uno canistro, quod erat excelsum, portare me omnes cibos avesq. comedere ex eo. Gen. 40. 17. Alia canistra cibos habent, & quidem avibus non insulos; sed tamen ad unum hoc convolant, illòque pascuntur: quia reliquis altius & citius, Naxera in Jos. 8. §. 32.

Quid.

Quidquid masculini sexus natum fuerit, in flumen pro jacte est. Ex. 1. 22. Potior sexus naufragium subibat, & præstantia creabat periculum. Id ib.

Dignitates sunt figuratæ per montes Gelboe, de quibus dicitur 2 Reg. 1. 21. *montes Gelboe, nec ros &c.* Sanct. Bonavent. l. 109.

§. VII.

Dignitates obnoxie peccatis.

Quanta sit peccandi occasio in dignitatibus, conspicitur in rege Saule, *qui filius unus annuerat, cum regna, e capisset.* 1. Reg. 13. 1. Glossator Chaldaicus ait: *in quo nulla erant peccata.* Itaque, quando Saul in regiam dignitatem evectus est, purus, & absque peccato, erat, velut puer unius anni. Postea verò in illa dignitate regia ita se pervertit, ut in statu damnationis mortuus fuerit. Gufredus Clarevallensis Prior, electus Episcopus Tornacensis, & ab Eugenio Papa, & à S. Bernardo coactus, ut onus subiret, omnino renuit; sed prostratus ad pedes S. Bernardi dixit: *Monachus quidem fugitivus esse potero, si me ejicis; Episcopus verò nunquam ero.* Post mortem apparet cuidam Monacho, illi quærenti: *quomodo tibi est?* dixit, bene. Sed revelatum est mihi à SSS. Trinitate: quòd si in Episcopum promotus fuisset, in numero reproborum fuisset; sed cum essem ex Electis, omnipotens Pater misericordiarum, ne dignitatem mihi perniciosam reciperem, ordinavit. Diez Ambitio.

Designavit Dominus & alios septuaginta duos. Luc. 10. 1. Cur ex duodecim Apostolis unus proditor? ex Discipulis verò in multo majori numero omnes probi, juxta probabiliorem sententiam. Resp. Apostoli in suprema dignitate, Discipuli verò in inferiori, erant. Ex magno gradu facilior lapsus. Sylveira hic quæst. 6.

Nescis, quia potestatem habeo, crucifigere te? Jo. 19. 10. O miserum te! Pilate. Melius tibi esset, si potestatem talem nunquam habuisses; cum tam horrendum peccatum cum illa commisisses. O quantis præstitisset, in tremibus remigasse, aut porcos in agro pavisse, in frigore, fame, nuditate; quam ad summos gradus aspirasse, in quibus magnas Dei offensas incurerunt. Diez conc. 1. festo S. Philippi.

§. VIII.

Dignitates obnoxie fastui.

Dominare nostri tu Judic. 8. 22. *non dominabor vestri v.* 23. Firmus est in repudiando sceptro catus, & cautus, teste Abulensi q. 20 ut non superbiret, principatum non accepit. Velloso in Judith 1. Parænet. 4.

Sub pœna mortis vetitum erat, regem Assuerum, non vocatum, adire. Esth. 4. 11. Rupert. l. 8. de Victor c. 10.

Nimirum hoc venerat ex nimia ventositate misera vanitatis; ut rex magni imperij plusquam

homo, putaretur habere aliquid; nec vilior fieret ex usu publicæ visionis.

Fiorut virga. Ezech. 7. 10. Lyr. sceptro florere vitus est. Quid inde? germinavit superbia. Regni flores superbia fructum peperere. Velloso ib.

Solent plerique mortaliom, cum ad majorem dignitatem pervenerint, animos quoque simul attollere, ac majores spiritus sumere. S. Chryf. ep. 79. Gamello.

Summus locus bene regitur; cum is, qui præest, vitius potius, quam fratribus dominatur. S. Greg. Mor. l. 25. c. 19.

Sicut gemmæ multò melius obscurò locò splendent, quam meridianâ luce; sic multi, cum privatam agunt personam, longè præclarius se gerunt, & odorem boni nominis habent; quam cum publicam obtinent dignitatem. Diez Ambitio.

§. IX.

Dignitates sunt viæ ad orcum.

Quod de carcere, carenisq, interdum quis egrediatur ad regnum. Ecclæ. 4. 14. Dio orat. 4. de regno: apud Persas accipiunt unum ex captivis ad mortem, collocantque in regis thronum; & eundem illi dant vestitum regium, & imperare sinunt, ac vivere, & delictari: & nemo illum vetat quidquam facere, quæ velit. Post hæc autem exutum, virgisque caesum, suspendunt. Cujus rei putas hoc esse signum, & quam ob rem fieri apud Persas? nonne ideo, quòd sæpe numero stulti homines, & pravitalem potestatem, & nomen adipiscuntur; deinde aliquantò tempore viventes, turpissimè, atque oculis sine perduntur. Cornelius hic.

Hæc potestatis videtur esse cellitudo; sed est locus infimus, tanquam Inferno proximus, & à cœlo remotus: facile enim inde ad Infernum descenditur. S. Thomas opuic. 38. de erudit. princip. c. 1.

Multorum dominatio, est eorum damnatio: quot enim paupertas ad cœlum promovet, tot cum dignitatibus suis Infernus absorbet. Bensenf. ep. ad Priorem de Monasteriolo.

§. X.

Dignitates sunt onera.

Do tibi partem unam extra fratres tuos. Gen. 48. 22. Dicebat Jacob Josepho. S. Hieron legit: *do tibi humerum unum.* Carolus V. jam ienescens, onerum Reipublicæ pertæsus, cum regnum in filium Philippum II. transferret, lacrymans dixit: *ô fili! magnum tibi onus impono: ego enim totò tempore principatus mei, nunquam quadrantem horæ magnis curis, & anxietatibus, vacuum habui.* Sylveira in Luc. 11. c. 9. 19.

Cur imposuisti pondus universi populi hujus super me? Numer. 11. 11.

Ecce constitui te super gentes, & super regna. Jerem. 1. 10. Potestne dari diploma illustrius, quam hoc? quòd propheta super regna Mundi constituitur? nunc audite, quod æstio-

M m m 3 num

num genus præcipiat rectori tam illustri, & dignitati tam speciosa: *ut evellas, & destruas.* Attonitus hic S. Bern. l. 2. de confid. exclamat: *ut evellas, & destruas?* rusticani sudoris schemate quoddam labor spiritualis expressus est. Oliva t. 2. conc. 27. die Ven. post Sexagesimam.

Beatus venter, qui te portavit! Luc. 11. 27. Cur non dicit, qui te genuit? sed protavit; quod pondus, & onus, inavit. Resp. Cum Virgo Christum concepit, supremam maternitatis Dei dignitate super omnes puras creaturas sublimatur: & quod major collata beneficiorum celsitudo; eò majus, graviusque, pondus imponitur. Sylveira hic q. 10.

Si quis Episcopatum desiderat, bonum opus est. 1. Tim. 3. 1. S. Hier. ep. 83. *Opus*, non dignitatem; labores, non delicias; *opus*, per quod humilitate decreseat, non intumescat fastigiò.

Ad honorem vocavit te Deus propter onera; non ad multiplicandum numerum familiae, aut equorum; non ad dandas parentibus dignitates; *sed ad dandam scientiam salutis plebi ejus.* Blesens. ep. 15. ad comitem quandam electum in Episcopum.

Urbanus VII. quoties amiculum è subtili tela superindueret, alio pectore ingeminabat: quis crederet, sub tam levi sindone tantum ponderis delitescere? Incert. Author.

Qui vocatur ad Episcopatum; non ad principatum vocatur; sed ad servitutem totius Ecclesiae. Origenes hom. 6. in Iliam.

§. XI.

Dignitates amarae, molestae, cum crucibus, &c.

Ex Veteri.

Josue 8. 29. Regem suspendit in patibulo. Quae hujus ratio? quia rex erat: nam præstantia non semel est infortunij, ac calamitatis, illex. Quisquis alijs præstantior, ut plurimum infelicio. Naxera in Jos. 8. §. 32.

Nunquid possum deserere pinguedinem meam? Judic. 9. 9. nunquid possum deserre dulcedinem meam? ib. Quis cogit privari olivam pinguedine sua? ficum dulcedine sua? regnent cum pinguedine, & dulcedine. Hoc fieri non posse utraque arbor cognovit: neque enim bene convenit cum dignitate dulcedo; sola coronae comes est amaritudo. Abulens. necesse erat, dimitti illam pinguedinem, si regnaret; & hoc, quia reges, si bene regunt, non debent attendere voluptatibus suis, sed subditorum: alioquin tyranni, & non reges sunt. Alvarez. Josephi. illustr. Gen. 41. illustr. 150.

Duodecim leonculi stantes super sex gradus. 3. Reg. 10. 20. Salomonis thronus non lascivij, sed leonibus, ambebatur. Oliva l. 12. Strom. §. J. N. R. J.

Circumdederunt me sicut aves. Ps. 117. 12. Utique de Judæis Christus id non loquitur, quos leones vocarat, cum Patrem precaretur.

Salva me ex ore leonis. Ps. 21. 22. Quos ergo, nisi Ecclesiae primates, hic fugillat, qui in eo apes amulantur: quod, sicut illæ delibant florem; spinarum amaritatem, & duritiam vitantes: ita Florem campi, non prohi animarum patres circumstant; quando ex eo regnum, & sacerdotium, delibant; spreis in eo, relicisque, clavis, aceto, cruce, spinis, contumelijs. Sugent & de Cruce Domini aliquid ingratae apes, Regis videlicet titulum; cetera Christo relinquunt. Oliva l. 12. Strom. hic.

Venter tuus sicut acervus tritici. Cant. 7. 2. Da mihi aliquid in Sæculo, quod, si frumentum est, acervus frumenti sit, vix granum sunt. Etiam Josephi suprema dignitas in manipulo solum adumbrata est. Gen. 37. 7. Quod si secundum post regiam in Ægypto fortuna, manipulus vix est; quid prætura est? quid quaestura? quid centurio? quid decurio? vix ipica est. Vel inter principes da mihi, quis sit acervus inter eos. Vix grana colliges; & quidem non in sudore tantum, sed in rubore quoque vultus sui. Et raro, quæ seminasti, illa & metes. Quis enim non clamat in aula: seminavimus multum, & intulimus parum. Aurum probatum expendimus; quod recepimus, plumbum est. Oliva l. 4. Strom. hic.

Duabus velabant faciem ejus, & duabus velabant pedes ejus, & duabus velabant. Il. 6. 2. En Seraphinos cruciformiter extensos: referunt enim crucem, dum alas explicant ad volatum. O quam supremis crux propria fastigijs! super solium excelsum, & elevatum, emicabant elati; sed & imaginem crucis referebant extensi. Naxera in Jos. 13. §. 14.

Appensus es in statera, & invenus es minus habens. Dan. 5. 27. Non aurum, non argentum, non opes, non palatia, in stateram veniunt: solus rex appensus, & levis apparuit. Alvarez Josephi illustr. c. 41.

Ex Novo.

Ostendis ei omnia regna Mundi. Matth. 4. 8. Diabolus hic in principatu Mundi solum ostendit gloriam, splendorem, & divitias; celavit verò molestias, ac labores. Sylveira hic q. 8.

Sunt de hic stantibus - donec videant Filium hominis, venturum in regno suo. Matth. 16. 28. & tunc dicebant excessum ejus. Luc. 9. 31. Itaque cum Majestate Thaboris supplicia Calvariae copulantur? crux producitur, ubi sceptrum protenditur? squalor noctis cum sole conjungitur faciei? Nimirum majestas Ecclesiasticae dignitatis non pompæ militat, sed martyrio. Oliva l. 13. Strom. Luc. 9. 31.

Potestis bibere calicem? Matth. 20. 22. Quò insilit ambitio candidatorum non candida? purpuram rapitis; sed cruore ingemini; sellam ascenditis, sed crucem occupatis. Si præesse optas; non pulvinar meditare, sed equuleum: hac imbuendi animi patientia, qui scepra, infulasque, concipiunt. Oliva fer. 4. Dom. 2. Quadr.

Potestis bibere? S. Chryf. non habebant intelligentiam regni superioris: idem est regnare, & passionis calicem bibere.

Villam emi; & necesse habeo videre illam. Luc. 14. 18. Emit villam, antequam videret: honorem scilicet praelationis, & dominationem potestatis, ut explicat August. l. 33. de verb. Dom. quia si agnosceres labores & molestias, quæ praelaturæ insunt, potius illam abhorreret, quam appeteret. Sylveira hic.

Scripte & titulum Pilatus. Jo. 19. 19. Tandem regni titulum planè hæret in Cruce, qui clam tot elaborabat cruces in throno imperantibus. Jacta, si potes, nunc regij nominis felicitatem procul à supplicis abesse, quando regium titulum legis in Cruce. Oliva l. 12. Strom. §. J. N. R. J.

Iris in cavite ejus. Apoc. 10. 1. Dicitur hoc de Christo Ecclesiæ Capite. Ecclesiasticorum, & Religiosorum, corona, iris est; quæ elaboratur inter turbines, imbrum opus. Oliva l. 13. Strom. Luc. 9. v. 31.

Adrianus 11. Pontif. teste Petrarchâ nullum supplicium majus de hoste poscebat, quam ut Papa fieret. Bene allusit Poeta ad Crucem triplicem in Pontificis tiara:

*Cur tibi Crux triplex Gregori? triplex-
que corona?*

*Nomme suam sequitur quæque coro-
na crucem?*

§. XII.

Contra fastum memento prioris status.

Ex Veteri.

A Gar, ancilla Sarai, unde venis? Gen. 16. 8. Lyran. q. d. advertere debes, quòd tu es servilis conditionis respectu Sarai; & ideo non debes ei præferri.

In baculo meo transivi Jordanem istum, & nunc cum duabus turmis regredior. Gen. 32. 10. Cum Deo reddit gratias, quòd jam dives rediret, refricat memoriam paupertatis; quæ solus peregrinus, unò comite baculo, iter egerat; idque humilitatis studio. Ramirez in ep. Chr. ep. 7.

Protulit manum leprosam instar nivis. Ex. 4. 6. Theodoret. q. 10 in Ex. dextera, quæ admiranda illa patrârat, eum prius fuisse leprosa, signis divinis inservivit, & elementa mutavit. Quæ res Moylen etiam admonuit, non superbi-
re debere, sed agnoscere naturam, cum recordatione dexterae leprâ prius infectæ.

Quid est, quod tenes in manu tua? respondit, virga. Ex. 4. 2. Deus Moyfi illam ipsam virgam, quæ oves focerit agebat, voluit usui esse ad maxima quæque peragenda: ut quantò major sibi videri potuisset, virgâ mirabilia operando; tantò demissius se gereret ex ipsa virgæ contemplatione, quæ paulò antè alienas oves duxerat in deserto. Octavianus in Eccl. 3.

Prevaluit David adversus Philistæum in funda, & lapide. 1. Reg. 17. 50. In aula illius picturis statuatur Cherubim, id est, plenitudo sapientiæ; appareat sculptura palmarum, hoc est, de hostibus victoriæ, & reportata trophæa. Sed cherubim, & palmas, funda constringat; ut perenne illud memoriale in templi pariete affixum, pecuariæ artis vilitatem, & fundam pastoris patris sui in memoriam revocaret. Arcones in ll. 2. Disc. 4.

Quis ego sum? aut quæ est vita mea? aut cognatio patris mei in Israhel, ut siam gener regis? 1. Reg. 18. 17. S. Chryf. hom. de David: noverat, se pastorem esse ovium, & non genere nobilem. Sed quando factus est nobilis, agnovit, se ex nihilo fuisse tublevatum. Et quia non est oblitus, quis natus erat, perseveravit in culmine regali.

Quis ego sum, Domine DEus, & quæ domus mea, quia adduxisti me lucum? 2. Reg. 7. 18. Dixit hoc, post mille victorias, & promissiones ingentes Dei sibi, & filijs suis, à Deo datas. q. d. memini, DEUS meus, à qua paupertate, & abiectione, me in regnum sublimasti: ego sum ille minimus fratrum suorum; ille pastor ovium, qui nunc tuò beneficio populos pasco. Baeza t. 2. l. 10. cap. 3. §. 11.

Salomon omnes parietes templi per circuitum sculpsit variis calaturis, & torid. 3. Reg. 6. 29. Pagninus ex Hebr. legit, *sculpsit sculpiuris fundarum, Cherubim, & palmarum.* In fundis mirabilis cognitio, & despicientia sui, eminebat in rege. Volebat demonstrare sapientiæ ornamenta, bellicam gloriam, & summam sui exaltationem, in funda patris sui Davidis habuisse exordium. Arcones in ll. 2. Disc. 4.

Statuit duas columnas in porticu templi. 3. Reg. 7. 21. In eis adumbratos Apostolos, & Doctores, fortes fide, & opere; & contemplatione ad superna erectos, censet V. Beda. Columnarum capita decorantur ducentis ordinibus malogranatorum, quæ quidem retibus involuntur ib. v. 17. 18. 20. Malogranata, & eorum coronæ, denotant regna, & urbes, quas Discipuli Christi ejus subjugarunt imperio: per retia ars piscatoria in memoriam revocatur. Id. ib.

Et elegit David servum suum, & sustulit cum de gregibus ovium. Psal. 77. 70. Euthym. hic: vide, quomodo verè, ac simpliciter, beatus David narrat, quæ ad se pertinent: minor de se asserere non puduit; & quæ majora erant, omisit: neque vires suas commemoravit, quas, aut adversus feras, sæpe ostendit, aut adversus Goliath. Nunquam dignior coronâ David extitit, quam cum in memoriam revocat pastoris humile officium, de Castillo Illat. 122. Qui fastum in sublimitate castigat, docet, se iteruisse, quod adeptus est. Ennodius l. 4. ep. 7.

Ex

Ex Novo.

Vos estis sal terra. Matth. 5. 13. Ut contineat illos in munere, apponit illis vilem originem ex terra. Sylveira hic q. 5.

Vos estis sal terra, vos estis lux Mundi. ib. Cur prius sal vocat, quam lucem? Sal quid vile; lux excellens & nobilis. Et qui in dignitatis est apice, prius, & maxime, ante oculos habeat, quod est humile; ne essetur. Id. hic. q. 9.

Esurvi, & dedistis mihi &c. Matth. 25. 35. ita Dominus dicit, cum venerit in sede maiestatis suae. Mirum, quod Dominus in gloria, & maiestate tanta, de paupertate, & antiquis suis miseris, ita recorderetur. Cur non adducuntur alia iustorum merita? fides in DEum, fortitudo, patientia? sed cur tantum fames, sitis, nuditas, & miseria, è memoria excidat. Sylveira in Jo. 1. q. 19.

Ille verò dicebat, quia ego sum. Jo. 9. 9. Qui divinò afflatur spiritu, non erubescunt abjecta secundum carnem natalicia memorare; nec favoribus divinis evechi dedignantur priorem mendicitatem fateri, dicentes: quia ego sum ille pauperulus, ille obscuris natus parentibus. Baeza hic t. 2. l. 10. cap. 3. §. 11.

Dominus Petrum laudans, patris ejus meminit: *beatus es Simon Bariona.* Matth. 16. 17. Et etiam, dum illum summum Pontificem creavit Jo. 21. 15. *Simon Joannis, diligis me?* Cur tali occasione patris mentionem facit? quia vult, ut quoties Christianus ad dignitatem evehitur, paupertatis suae, vilitatis generis; & cujus sit filius? recorderetur: ut hac memoriâ vinum honoris temperet. Diez, conc. 2. in festo SS. Petri, & Pauli. Cur non dixit, Simon Petre? ne, qui orbi praeficiebatur, ortus sui oblivisceretur vilitatem; sed antiqui hominis tinnit ante oculos haberet avitam, pauperem, angustam, parentum domum; quò se maxime in virtute confirmaret. Baeza l. 5. c. 6. §. 7.

Viligijs primus Elector Moguntinus tempore Ottonis secundi obscurò loco natus, parente rotariò, in conclavibus suis rotas fecit effigiari, cum lemmate: *Willegh/willegij; deiner Ankunft nicht vergiß.*

§. XIII.

Quinam ad Dignitates eligendi, & assumendi.

Primò

Renuentes, & non ambientes.

Ex Veteri.

Fecit, cum ascendere super currum suum secundum. Gen. 41. 43. Joseph quasi vi illatâ intruditur. Sylveira in Luc. 10. quæst. 6.

Applica quoq; ad te Aaron. Ex. 28. 1. Ad quid accersitur Aaron? ut Sacerdotiò fungatur coram Domino. Non quaerit Sacerdotium; sed ad hoc quaeritur: forsân quaerens non consecuturus, de Castillo illat. 9.

Tolle Josue. Num. 27. 18. Significat quandam deductionem non voluntariam. Escobar t. 3. Colloq. Chr. sect. 2. Obs. 1.

Quæsit Dominus sibi virum juxta cor suum. 1. Reg. 13. 14. Et Pl. 88. 21. *inveni David servum meum, oleo sancto unxi eum.* David à Domino inventus, postquam illum quaesivit, non inter alios expectantem eligit, sed singulariter eam fugientem, q. d. David ubi es? ubi ille, qui fugit honores? denique fugientem honor, & gloria, comprehendit. Escobar. t. 1. mir. Chr. sect. 4. Obs. 2.

A A A Domine DEUS, ecce nescio loqui. Jer. 1. 6. Et tamen ait DEUS: *Ecce constitui te hodie, &c.* v. 10. Quid in blefo Jeremia vidit Deus, ut eum ita amaret, & promitteret tam felicem exitum? nullas in corde alebat appetitiones, non cogitabat elevationem. c. 17. 16. *dium hominis non desideravi.* Gilbertus ferm. sup. Cant. nescio, quò pacto sibi advertatur, & alterutro se obscurot dies Domini, & dies hominis? siquidem, dum alter exoritur, alter reconditur. Diem, inquit, hominis non concupivi, id est, humanum favorem, hominum gloriam; & inter reliquos, imò præ reliquis, spectabilis videri. Oliva t. 3. conc. 24. die S. Lucia.

Ex Novo.

Assumptus est in caelum. Marci 16. 19. *Ferebatur in caelum.* Luc. 24. 51. *Elevatus est.* Act. 1. 9. Omnes in passiva significatione locuti: innuentes, Dominum, & servos ejus, qui verè magni sunt, ad honorem sibi debitum tractos potius, & assumptos, quam euntes venire. Incert. Auth.

Nusquam angelos apprehendit; sed semen Abrahæ apprehendit. Hebr. 2. 16. S. Chryf. hom. 5. hic. quid est, quod dixit, *apprehendit?* non apprehendit naturam angelorum, sed nostram. Quare non dixit, *suscipit?* sed istò verbo usus est, *apprehendit?* ex metaphora insequentium eos, qui aversi sunt; & omnia facientium, ut fugientes occupent, & ut resiliens apprehendere valeant. Aufugientem quippe ab ipso naturam humanam, & procul aufugientem, insecutus apprehendit. q. d. quia Angeli magnò numero, temerariò ausu, ad Dei sedem aspirarunt! homo autem, & maxime Abraham, pater multarum gentium, vilitatem originis recognoscens, divinum consortium refugiens, pulverem se, & cinerem reputans; Gen. 18. 27. idea ejus semen apprehendit. Honor insecutus fugientes se, deseruit quærentes se.

Moses negavit se esse filium filie Pharaonis. Hebr. 11. 24. Verum ipsa dignitatis, & divitiarum, fuga, auxit dignitatem. *Ecce constitui te DEum Pharaonis.* Ex. 7. 1. S. Ambr. in Pl. 118. fugiendo potentiam potentior factus est: factus est enim in DEum regi Pharaoni. Naxera in Jos. 1. §. 38.

Quisquis dominari non appetit, is profectò fructuosè præest cæteris instituentis. S. Bern. f. 18.

Non volentes, neque currentes assumite; sed cunctantes, & renuentes; qui regibus Joannem exhibi-

exhibeant, Ægyptijs Moysem, fornicantibus Phinees, Eliam idololatris, Elisæum avaris, Petrum mentientibus, Paulum blasphemantibus, negotiantibus Christum. S. Bern. de confid. l. 4. c. 4.

Cancer. Lem: *Retrosedens accedit.* Per demissionem ad honores. Masenius in symbol.

Secundò

Digni, apti, meriti; non indigni.

Minimus, juxta ætatem suam. Gen. 43. 33. Hæc est norma prudentiæ, lex justitiæ, juxta ætatem, & merita, loca impertire. Non quia aliquis plus amatur, ideo reliquis debet anteferi. Inter Apostolos magis dilectus Joannes; at non idcirco Caput aliorum electus. Plura dedit Joseph Benjaminis; hoc declarat ejus amorem, locus commendat justitiã. 2. Humilitas fecit digniorem pluribus gratijs; plurima accipit in novissimo sedens loco. 3. Fuit figura Joannis in ultima cœna favore majori præ aliis affectus. Alvarez Gen. 43. Illustr. 222.

Ego tuli Levitas à filiis Israel pro omni primogenito. Num. 3. 12. Origen. hom. 3. hic notat: Levitas assumi pro primogenitis; cum tamen, ut refertur Gen. 49. 3. Levi non fuerit primogenitus Israel, sed Ruben, secundus Simeon, tertius Levi. quomodo ergo Levitæ in primogenitos assumuntur? Quia apud Deum non illi primogeniti habentur, qui corporeâ nativitate præcedunt, sed meritis, de Cassillo Illat. 3.

Montes in circuitu ejus. Pl. 124. 2. Deus Mundi gubernator non patitur circa se apponi colles vulgaris peritiæ, montes expetit virtutis admirabilis, quæ vincant industriam vulgi. *Ecce iste venit saliens in montibus, transiliens colles.* Cant. 2. 8. Oliva t. 3. conc. 17. die 3. Ven. in Quadr.

Sicut qui mittit lapidem in acervum Mercurij; ita qui tribuit insipienti honorem. Prov. 26. 8. Hoc proverbium manavit à superstitione, & cultu Mercurij. q. d. sicut ad statuam Mercurij lapides mittere honoris causâ, summa dementia est, quia statua Mercurij aut lapis est, aut lignum nihil sentiens; ita stulto homini honorem tribuere inscitia est. Cornelius hic.

Cito proferre stolam primam. Luc. 15. 22. Non tamen legitur, illi datus primus locus: habebat enim seniorem fratrem, cui locus ille meritò reservabatur. Alvarez Gen. 43. Illustr. 226.

Scholares pueri, & impuberes adolescentuli, ob sanguinis dignitatem, promoventur ad Ecclesiasticas dignitates; & de sub ferula transferuntur ad principandum presbyteris: lætiores interim, quòd virgas evaserint, quàm quòd meruerint principatum. Sancti Bernard. ep. 42.

Quid est dignitas in indigno? nisi ornamentum in luto. Et ideo cunctos, qui sacri altaris suggestu eminent, tantum oportet excellere meritò, quantum gradu. Salvianus ad Eccl. Cath. l. 2.

Facem ponite, non dico in infima Lunæ sphaera, sed in infima regione aeris, situ altiore, quàm opus sit; lux illa statim evanescet; quæ in cubiculis admota noctem mutat in diem. Si horologio grandi tollas pondera gravia, eaque appendas exili; mole oppressum ita rotarum cursum præcipitabit, ut horæ momentis affluant, & dies horæ quadrante excurrant. Sic evenit, cum inepti judices sunt rerum magnarum. Oliva t. 3. conc. 17. die 3. Ven. Quadr.

Est facetum adagium Plutarchi: capram gestare non valeo, bovem tamen superimponere labore.

Tertiò

Boni, & probi.

Elegerrunt bonos in vasa. Math. 13. 48. Quò significatur, nè in capita promoveant inidoneos, & dignos repellant. Hujus doctrinæ academia arca Noe Gen. 6. belluæ ad carinam; homines, & volucres in tabulatione summa. Castellus, licet arca rectori blandiretur, & familiæ delicias faceret; ovis, licet ei lac, & lanam daret; non tamen admitti ad tabulatum summum, in quo agebat corvus, quanquam fugitivus, quia volucris erat. Idem ordo servatus in statua Nabuchodonosori, Dan. 2. 34. Statuæ caput ex auro. Sed major schola ordinis ad sedem agni regnantis Apoc. 4. 6. *in conspectu sedis sanquam mare vitreum.* Cur non sol? quia hic nullò optimi, pessimive discrimine, tam citata, quàm rosæ, præstat maturitatem; ranam juvat, & hominem; plumbum, & aurum. At mare, quæ indigna sunt, expellit constanter; & pretiosa amanter fovet; cadavera, & algam, in littus ejicit; in gremio retinet corallia purpurata, & margarita candentia. Il. 7. 15. *ut sciat reprobare malum, & eligere bonum.* Dicitur in folio sedens à mari, non promovere indignos, sed expellere; amplecti bonos & dignos. Oliva t. 1. conc. 13. in festo S. Lucae.

Cum dies factus esset, vocavit Discipulos suos. Luc. 6. 13. q. d. factâ die clarâ eligit: ut doceat quòd, qui assumendus est in ministerium Ecclesiæ, sit ex omni parte cognitus, visus, & probatus. Sylveira in Matth. 12. c. 4.

Antistes Ecclesiæ, qui virtutibus, & sapientiâ, fulgere debuerat, aurò nitet, & sericò: & animarum ornatus hodie in corporis cultum permutatus est. Favore, non meritò, Ecclesia regitur; & ad curam gregis non sapiens pastor, sed potens, queritur; non innocens, sed dives: & qui populum magis potentiâ opprimat, quàm vitâ ædificet. Sancti Thom. Villan. f. 4. Nat. Dom.

Quartò
Non mali.

Vidi servos in equis &c. Ecclæ. 10. 7. S. Greg. 31. moral. c. 10. Equi nomine dignitas temporalis accipitur, Salomone testante, qui ait: *vidi servos in equis*. Omnis quippe, qui peccat, servus est peccati: & servi in equis sunt, cum peccatores presentis vitæ dignitatibus efferruntur. Principes verò quasi servi ambulant: cum multos, dignitate virtutum plenos, nullus honor erigit; sed summa hic adversitas velut indignos, deorsum premit. Cornelius hic.

Subter eam (arborem) habitabant animalia & bestia; & in ramis ejus conversabantur volucres cæli. Dan. 4. 9. Per animalia, & bestias intellige homines animales; mentes carnales, & sæculares: per volucres, accipe spirituales; honorum studiorum, & sanctorum desideriorum alis ad cœlestia volantes. Discant Prælati nostri, discant hic, quid facere debeant; discant, inquam, indisciplinatos mores premere, bonos attollere, & honorare. Quid, quaeso, hoc genus monstri est; quòd nostri temporis arbores, ursos, & leones, & alias hujusmodi quaslibet bestiales mentes, portent in ramis; volucres verò cœli, contra conditionis jura, Creatorisque instituta, premunt in imis? Quoties ego ipse *vidi*, vidensque ingemui, *impium super exaltatum Pl. 36. 35. & elevatum super cedros Libani!* Quid, quaeso, eis aliud, quàm ruinam paratis? dum eos ad alta suspenditis, & quasi in ramis portatis. Quid aliud, quis suo sublimatori, vel potius subvertori, daturus est in fine, in ipso confinio

ruinæ? nisi: *quia elevans alligasti me.* Rich. à Sanct. Victore de erud. hom. inter. l. 2. cap. 17.

Miscellanea de Dignitatibus.

Dixit ostiaria. Jo. 18. 16. Non est mirum, si Christum negat in curia, qui introducitur ab ancilla. Ingressus enim in atrium Pontificis, est ingressus ad dignitates Ecclesiasticas. Ancilla introducens est Caro vel carnalis parentela; & qui sic per Carnem intrant; fures sunt, & trones. Ipsi enim non per sanguinem Christi, quò linitum debet esse ostium, intrant; sed per sanguinem proprium: cum tamen præcipitur Ex. 12. quòd postes linitantur sanguine agni. Hugo Card. hic.

Propter hoc dignitates posticæ sunt, ut major pietas ostendatur: mirabilis etenim, quando quis in divitijs, & potentia agens, fuerit talis. Sanct. Chryl. hom. 22. in acta.

Monstruosa res, gradus summus, & animus infimus; sedes prima, & ima; lingua magniloqua, & manus otiosa; sermo multus, & fructus nullus; vultus gravis & actus levis; ingens auctoritas, & nutans subtilitas. S. Bernard. l. 2. de confid. ad Eugenium. c. 7.

Joannes X. Pont. ex humili genere ad summum Pontificatum evehctus, in annulo pretiosum lapidem pro sympolo usurpavit cum lem: *Tunc gutta, nunc gemma.* quia ex aquæ guttis, sole cooperante, coalescunt. Masenius l. 2. argut.

Fumus. Lem. *Ascendendo defuit.*

TITULUS IX.

DIJ.

Ansæres Romana Capitolia à Gallo hoste servaverunt. Meritò debes illis Roma, quòd regnas: Dij tui dormiebant, & ansæres vigilabant. Ideo illis diebus anseri sacrificas, non Jovi: cedunt enim Dij vestris anseribus, à quibus se sciunt esse defensos; nè & ipsi ab hoste caperentur. Sanctus Ambrosius l. 5. hexam. cap. 13.

Utile esse civitatibus, dicit varro, ut se viri fortes, etiam si falsum sit, ex Dijs genitos esse credant: ut eò modò animus humanus, velut divina stirpis si luciam gerens, res magnas aggredientas præsumat audacius, agat vehementius; & ob hoc impleat ipsa securitate, felicitus. S. Aug. de Civit. lib. 3. c. 4.

Complures, non modò veteres, verum etiam ætatis nostræ, cum amantissimos quosque amisissent patres, cognatos, & uxores; plurimæ item orbata viris, quos omnes natura prodidit, fuisse mortales: hos, atque has, per immodicum affectum atque luctum, pinxere; sicque, pictis, seu fictis, hostias immolaverunt. Quos secuta posteritas ob elegantiam fictionis, artificisque peritiam, illos ut Deos coluerunt. S. Athanasius Alexandr. libro contra Gentiles.

Quæ quisque pulcherrima animadverterat, ea sibi, tanquam Deos, præstituit. Siqui autem affectionibus & morbis, animi, plus quò dedit erant; has ipsas sive perturbationes, sive morbos, Deos esse putarunt; vel Dijs saltem eos consecrarunt. Iracundiam scilicet, coedes, Lasciviam, Ebrietatem &c. S. Greg. Naz. or. 2. de relecta rat.

Cum aberrarint quidam ab uno Deo diversimodè multi sentiebant: ac alij quidem solem ponebant; ut occidente sole, noctis tempore, sinè Deo essent: alij verò Lunam; ut in die Deum non haberent. Alij amore mulierum furentes, nude mulieris idolum in sublimi statuente adorabant; ut cupiditas illorum appareret. Alij verò ob auri splendorem in stuporem redacti, hociusum, & cœteras materias, Deos finxerunt. S. Cyrill. Jerof. Catech. 4.

Ausi sunt nonnulli impiè unum Deum dividere sermone; & aliqui dicebant: alium esse animæ opificem, & Dominum; alium verò Corporum; absque ratione, simul & pietate, docentes. Quomodo enim duorum Dominorum unus homo servus esset; cum Dominus dicat in Evangelio. Math. 6. 24. *nemo potest duobus dominis servire.* Id. ib.

Titu-